

RETNINGSLINJER FOR POOL-FOTOGRAFERING

1. Om retningslinjene

Disse retningslinjene er vedtatt av Norsk Presseforbund styre 29.11.2013. Retningslinjene er veiledende, og skal gi både mediene og arrangører råd om hvordan poolordninger bør gjennomføres.

2. Prinsipielt

Fri informasjonstilgang og fri tilgang til kildene er en forutsetning for ytringsfriheten (jf. Vær varsom-plakaten, punkt 1.3). Vårt utgangspunkt er fri mediedekning for alle medier av alle begivenheter.

Poolordninger er en unntaksordning som bare skal brukes når det er nødvendig og relevant for å ivareta særskilte hensyn, og ikke som en bekvemmelighetsregel for arrangører.

3. Definisjoner

Med «*pool*» menes i denne sammenhengen fotografering (stillsfotografering og video/TV) og eventuelt radio, der et begrenset antall aktører har adgang til et arrangement som skal dekkes på vegne av flere. Dette kan være for å sikre fotografenes arbeidsforhold (plasshensyn på angitte områder), for å ivareta særskilte sikkerhetshensyn, der arrangøren har et begrenset antall plasser eller der særlige hensyn tilsier at fri tilgang ikke lar seg gjennomføre. Dette kan blant annet være i situasjoner der mange tilstedeværende fotografer kan virke forstyrrende.

Med «*poolhaver*» menes den eller de medier som leverer bilder og opptak.

Med «*pooldeltaker*» menes alle som har en avtale med poolhaver om tilgang til materiale.

4. Organisering av pool

En arrangør som har behov for plassbegrensning (pool) kan selv ta kontakt med et medium med forespørsel om å være pool. Norsk Presseforbund kan fungere som kontaktpunkt.

5. Generelle regler og krav til poolinnehaver

Bilder og opptak skal stilles til disposisjon for alle pooldeltakere. Alle medier som ønsker å delta i en pool, skal få muligheten til å inngå avtale.

5.1: Grunnleggende krav

Poolhaver må kunne produsere og tilgjengeliggjøre materiale av høyeste kvalitet på kort tid, og der det er naturlig også i sanntid. Dette for å imøtekomme behovet for øyeblikkelig publisering på nett og radio. I dette ligger også krav til utstyr, kapasitet og økonomi. Mediet må ha kapasitet og midler til å gjøre den forhåndsresearchen som er nødvendig for å gjennomføre poolen optimalt.

For poolhaver skal pooldeltakernes interesser prioriteres framfor egne særinteresser.

Poolhaver kan ikke gjøre noe av poolmaterialet eksklusivt tilgjengelig for enkelte medier. Alt bildemateriale skal være tilgjengelig for alle pooldeltagere så raskt som mulig. Dette gjelder også etterbruk/historisk materiale.

Poolhaver har plikt til i ettertid å selge materiale også til medier som ikke deltar i pool.

5.2. Pooltyper

Dagens medieflora, både antall medier og de plattformer de opererer på, tilsier at det ofte vil være formålstjenlig å dele inn i pooltyper. En arrangør må være forberedt på å håndtere følgende pooltyper:

Stillpool: Bildepool, med en eller flere fotografer.

Levende bilder:

Enkamera-pool: Enkel videopool.

Flerkamerapool: Ofte aktuelt i forbindelse med TV-produksjon.

Direkte-pool: Særskilt produksjon med tanke på direkteoverføring av arrangementer. Kan være både direkte enkamera og direkte flerkamera. På arrangementer hvor det avtales en stor flerkamerapool, bør det også åpnes opp for en enkel enkamerapool parallelt for å sikre en rimeligere type direkteoverføring.

5.3. Geografiske hensyn

På arrangementer av stor nasjonal og/eller internasjonal interesse som arrangeres på mindre steder, skal det legges til rette for at også lokale medier sikres tilgang til poolen(e).

6. Økonomi

Pooldeltakelse er forbundet med kostnader, og poolhaveren må sikre at kostnadene ved å gjennomføre pool blir dekket. Pooldeltakere må være forberedt på å dele produksjonskostnadene.

7. Gjenbruk og rettigheter

Pooldeltakere har rett til gjenbruk i egne sendinger og plattformer dersom ikke annet er avtalt med poolhaver. Poolhaver har ansvaret for å avklare de avtalemessige sidene opp mot eventuell opphavsmann. Ved bruk av bilder fra pool skal poolhaver krediteres, hvis ikke annet er avtalt. Fotografen skal alltid krediteres. Dette gjelder også ved gjenbruk.

Deltakere i poolen kan ikke videreformidle materiale til andre uten etter avtale med poolhaver.

8. Bevaring

Poolbilder/opptak har historisk verdi. Den som har ansvaret for poolen, har også et ansvar for å bevare materiale på en forsvarlig måte for ettertiden.